

העם לאגרוף אחד

ההפוגה מתה. המלחמה נמשכת. הקרב המכריע מתחיל ו... מוראים ומפקדים ו את כל נסיונו הקרבי נאגור לאגרוף אחד ו את כל כוחו — לאגרוף אחד ו את כל האהבה — לאגרוף אחד ו ובאגרוף זה ובהכרה: כי זה יהיה קרב אחרון — קדימה לשחרור הנגב ו

במלים לזהות אלה פנה המטה הקרבי של חטיבת גבעתי אל חייליו עם פתיחת מביצע עשר מכות, שנשתיים בדיוק לפני שבוע שנים.

הנבואה כי היה זה הקרב האחרון, נראתה השבוע רחוקה מהגשמתה. מביצעים חדשים, מביצעים של ימי מלחמה, נערכו על הגבול. קרב ניצונה, שלא היה שונה בהרבה מקרב חוליקאת, מילא את חלל הלילה ברעם תור תחום ובשריקת כדורים.

אולם האחרונה במדינה היתה שונה מאד מזו שהשתקפה בדף הקרבי הישן.

המביצע השני. התהום שרבעה עויין כיון רוח החיילים כחזית לבין הרוח בצמרת המדינה השתקפה בשני מצעים. האחד היה המצע הלילי בעורף המצרים, בחצי האי סיני — מסיעה דרוכה, דוממת, מתוחה. ה שני נערך ברחובות רחביה, ירושלים. ממ קטנה ישראל החדשה ערכה תהלוכה פרטית קטנה אל לשכת הנשיא. אחירת שלום וידר דות אפפה את התהלוכה. מאליו נתבקש כי ישירו השרים, בהלכם זוגות-זוגות: צעוד, צעוד, אל כשול ומעוד, נלך, נלך, בעוז נהר..."

חסר עוד הרבה מאד כדי שכל הכוח הי לאומי יהפך לאגרוף אחד.

יחסים מרחכיים מסיבה על כוס קוקטייל

מסיבות-קוקטייל באו"ם הן מאורעות מיר חדים במינם. ידידים ואויבים לוגמים יחדו מן הטיפה המרה, שוכחים (או לא שוכחים) תוך כדי כך את המציאות המרה. במצב כזה הכל יכול לקרות. וכך אמנם קרה בשבוע שעבר, במסיבה שנערכה עלידי המשלחת הבורמאית באולם-הצירים הצפוני של בניין או"ם. זה לא יכול היה לקרות בשום מקום אחר: דוקטור פאדיל ג'מאלי, שרה-חוף של הממלכה העיראקית, שפך במפתיע את לבו בפני נציג העולם הזה באו"ם, דויד הורוביץ, אחד העתונאים היהודיים הידועים ביותר ב- ארצות-הברית.

כותב עתונאי הורוביץ:

הכל נכחו במסיבה, כמוכן: המזכיר הכללי ועתונאי האו"ם, אנשי המזרח והמערב החליפו דברי נימוס, וכך עשו גם צרפתים וערבים, הודים ופאקיסטאנים. אבא אבן ופועי בלחית אשתו החמודה, ד"ר מחמוד פאווי, שרה-חוף המצרי, בא עם חבריו. אולם שתי קבוצות אלה השתדלו שלא להיתקל זו בזו.

נב בעזרת אדלה. אחד שלא שמר על המרחק היה ג'מאלי. הוא בירך אותי בחמי מות, נטל את זרועי בצורה ידידותית, הומי נני לשבת ליד שולחן קרוב.

תחילה החלפנו דעות על השפעת השמיות

ממשלת ישראל בדרכה לנשיא.

צעוד, צעוד, אל כשול ומעוד, נלך, נלך, בעוז נלך..."

מוכן להשקיע מהונו בפיתוח ארץ האבות הוא הקים בית-חרושת לנעלים בירושלים. חוץ מזה הוא העמיד את עצמו בראש מפעל מלווה הפיתוח בישראל.

נקל להבין כי פגישה בין שני גאונים כלכליים כאלה אינה יכולה להסתיים ללא תוצאות. התוצאה היתה מכונת יפה ומהודרת שהועמדה לרשותו של שמעון הורן, בתוספת סכום חודשי לתשלום הוצאות החזקתה. הורן שוב לא נאלץ לשפסף את סוליות גלגלו, תוצרת שוגרמן.

השדות-שוא. אנשים צרי-מוחין, חסרי מכוניות ואולי גם חסרי-דורות, מקנאים בדרך כלל באנשים טובים מהם. אחד מהם היה סוסר למרחב. שטען השבוע כאילו יש קשר בין מכוניותו של שמעון הורן לבין עיסקה מסחרית שהורן נאלץ לבצעה בתוקף תפקידו הרשמי. העיסקה: תשלום של 700 אלף ל"י למיסטר שוגרמן, תמורת אגרות מלווה ה- הפיתוח שהיו בידי שוגרמן. היו אלה אגרות מאותו סוג שמתפקידו של שוגרמן לעודד את מכירתן.

היה זה ביטוי מובהק לאחירת החשדנות והחשטנות הבלתי-מוזדקת המתפשטת ב- מדינת ישראל גם בימי חירום אלה, והמנסה להחזיר למחוזות האנשים את התיאוריה ה- פסולה כי 1 ועוד 1 הם 2.

שמעון הורן לא נפגע מחשדות פסולים אלה, ממש כשם שלא נפגע כשניסו לרנן אחרי דירתו משולש-החדרים. את דעתו בענין זה סיכם עוד לפני שש שנים, בטרם למד לכללה, במאמר שנקרא מאוויים סוצ' יאליסטיים: "...כאן המקור להתעררות ה- אדיאליסטיית הטהורה (בהכרה, אמנם, אצל בודדים בלבד, אך בתחושה ובהכרה אצל רבים מאד) המבקשת אחרי משהו שנב ונעלה יותר, משהו שאינו ניתן להשגה בנקל, משהו שיתן לו לאדם להתעלות ול- עלות מעבר לעצמו ו"

צינות כללי המישחק

בין הקתדרות השונות של האוניברסיטה העברית חסרה אחת למדע חדש, שמן הראוי לקרוא לו "מגביתולוגיה". מדע חשוב זה, אחד מיסודות המדינה, לא זכה עד כה להג דרה שיטתית. בשבוע שעבר ניסה אדחין סמואל, בנו של הנציב הבריטי הראשון ב- פלשתינה ולשעבר ראש שרות השדור הברי טי בארק, לסתום את החלל עלידי מדריך תמציתי, אותו פירסם בשבועון היר אנד נאו, תחת הכותרת איך (לא) לאסוף כספים בא- מריקה.

עשרים הכללים של אדחין סמואל, המכיר ססים על הנסיון העשירי של המגביות היהר דיות באמריקה:

תחילה בחר במטרה מזהירה, שהיא

- מימין: שרה-פיתוח בנובו, ראש-המח- שלה בן-גוריון, שרת-העבודה מאיוסון, שר- הבריאות ברזילי, שרה-התות-ההסעד שפירא, שר-בליתיק נפתלי, שרה-הינון ארן, שר- המשטרה טיסרית, שרה-אוצר אשכול, שר- הפנים ברי-יודה, שרה-הדואר בורג, שרה-חקי- לאות לוז, שר החוץ-שרת.

מוכן מאליו שמיד אחרי המסיבה מיהרת ל- אבא אבן, מסרתי לו את תוכן השיחה. הוא נראה מעוניין מאד.

מנגנון האיש שעלה

שמעון הורן, צעיר מפא"י מהימין, היה זקוק למשרה. הוא קיבל אותה, נתמנה ל- תפקיד היועץ הכלכלי העליון של המדינה. שמעון הורן, צעיר מפא"י ורין, היה זקוק לבית. לפני שנתיים הקציב משרד האוצר ל- צורך זה סכום של 12 אלף ל"י מכספי מ- שלמדהמסים.

שמעון הורן, צעיר מפא"י חרוץ, היה זקוק למכונית. השבוע מסרה העתונות כיצד נפתרה גם בעייה לאומית זו, וזה מבלי שנתעורר הצורך להטיל מס חדש על המדינה או לערוך מגבית מתאימה.

צרותיו של גאון. כמו בהשגת הדירה, לא היה שום דופי משפטי בסיפוק הצורך האלמנטארי. במקרה ההוא (העולם הזה 849) הוזדו האוצר להכריז כי הורן, לשעבר מ- דוברי המשמרת הצעירה של מפא"י והלוהם בתוכה לאידיאליזם צרוף, ישלם את המחיר בתשלוםים לשעורין ממשכורתו הממשלתית.

הורן הוא גאון כלכלה. אחרת לא היה פונה אליו שרה-האוצר, לוי (לא תחסום שור בדישו) אשכול לשמש כגורם מכונני בכל- כלת הארץ. אף שלא למד מעולם כלכלה למעלה משנתיים וחצי, והיה חסר כל נסיון מעשי, פרט להצלחתו הבלתי-ריגילה בכל- כלת עצמו. כך פתר הורן בעייה שהיתה מביאה במבוכה כלכלנים סחוח גאוניים: כיצד להפיק מן המשכורת הממשלתית הוער מה גם את התשלומים הכבדים של מחיר ה- דירה וגם את מחייתה החדשית של משפחה בת שלוש נפשות.

על כל פנים, ברור היה שמשכורת זו אינה יכולה להספיק גם לרכישת מכונית, שתתאים לרמה החברתית של היועץ בן ה-33.

גדלגי הפיתוח. הישועה באה ממקור בלתי-צפוי.

נוסף על עשרות תפקידיו המפרכים ה- אחרים, שימש הורן גם כמקשר בין מפעל מלווה העצמאות והפיתוח, לבין משרד-ה- אוצר. בתפקיד זה, כפי שהסביר האוצר, "מוטל עליו להקביל את פניהם של קוני האגרות בעבר ובעתיד, וביחוד עם עובדי מלווה העצמאות לדאוג לייעול ביקוריהם בארץ. תפקיד זה מחייב נסיעות."

תפקיד זה גם חייב פגישה עם יהודי מעניין מאד. לפני עשרות שנים נטש את גדרה, עיר מולדתו, אחד יוסל צוקרמן, דור שלישי של ביל-ויים. כמו סבו, שנשט ארץ רחוקה כדי לכבוש עולם חדש בארץ, יצא גם יוסל למולדת חדשה ורחוקה השתקע ברבות ה- ימים בעיר בוסטון בארצות-הברית. שם גודע יוסל צוקרמן בשם עוררדין גיוף שוגרמן. כנאה לציוני חתיק, חזר מיסטר שוגרמן לארץ אבותיו, כשהוא יהודי אמריקאי עשיר,

תפקיד הכולל, בין השאר, שליטה על מלויני הלירות של הסובסידיות וסיפול בחישוב מחירים.

ועל חיי הברואים. הסבתי את השיחה לענייני ארץ-ישראל. דיברתי על הנס של הקמת ה- מדינה. אמרתי: זה לא היה יכול לקרות אלא בעזרת אלה. והרי הקוראן עצמו מוכיר את העם היהודי לשבח וקורא לו "עם הספר". ג'מאלי הקשיב בתשומת-לב רבה. הוספתי: "האינך חושב, ד"ר ג'מאלי, שהגיעה השעה למדינה ערבית חשובה, כמו עיראק למשל, לייזם ולהנהיג תנועה לקראת הסדר עם ישראל בדרך של משאומתן? הרי שלום ב- מרחב יכול היה להפוך את ארצה, המבורכת במימי הפרת והחזיקל, לאמריקה שניה!"

אדם לרעהו. ג'מאלי נראה גלוי לחלו- טין כשהשיב לי, כפי שציינ, "כאיש לרעהו". עיראק וגם ארצות-ערב אחרות מוכנות ל- היכנס למשאומתן, הסביר, בתנאי שארצות- הברית ובריטניה ישמשו כמתחכים. הבסיס למשאומתן צריך להיות, לדעתו, אוסף החלטות אוי"ם.

אולם, הוסיף מיד, שום צד לא צריך ל- רוש את מלויי ההחלטות כלשונן. יש לנהוג בגמישות, כדי להשיג פתרונות מסויימים. "אותם ערבים הרוצים לחזור", אמר, "תנו להם להפוך לאזרחים ישראליים. אלה שאינם רוצים לחזור לבתיהם, תנו להם פיצויים ממאומים."

אשר לגבולות, הסביר ג'מאלי: "יכירו שני הצדדים בצורך להתאים את הגבול. חלר קת האו"ם, גבולות הויבזאג, אינם אפשריים. אפס להשיג הסכם הדוי, ולהשיג התאמות משביעות-רצון". ג'מאלי גם רמו שאין צורך להקים מדינה ערבית פלשתינאית נפרדת כפי שנדרש בהחלטת-החלוקה של או"ם.

כוח-אש פי 10. ג'מאלי קרא לי בשמי הפרטי בערבית, דהוי. אמרתי לו שאניא את הצעותי לוידיעת המשלחת האמריקאית, והוא הסכים לכך בפה מלא.

תוך כדי שיחה גילה לי ג'מאלי עוד פרט מעניין. אחרי תקרית קיביא נפגש עם שאר מנהיגי ערב בעמאן. דעתם של כל חבריו היתה אז: "לישראל יש פי עשר יותר כוח אש מאשר כל מדינות ערב גם יחד!"

עתונאי הורוביץ ולגיונר (בגבו ירדן) ג'מאלי קרא לו "דהוד"